

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se
paula.ericson@regeringskansliet.se

Stockholm 2022-05-17

REMISSYTTRANDE;
En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker
(SOU 2021:95)
(Ert diarienummer S2022/00562)

Visita är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita samlar drygt 5 850 medlemsföretag med över 8 420 arbetsställen, huvudsakligen hotell, restauranger, caféer, nöjesrestauranger, cateringföretag, konferensanläggningar, spa, campingföretag, vandrarhem, skidanläggningar, nöjes- och djurparker, turistbyråer, museer samt turist- och eventföretag. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor.

Visita har tagit del av rubricerat betänkande – samt även representerats av expert i utredningen – och får härmed inkomma med följande.

YTTRANDE

Förslagen i betänkandet

I betänkandet konstateras och föreslås huvudsakligen följande.

- En restriktiv form av gårdsförsäljning av alkoholdrycker är förenlig med EU:s regler om fri varurörlighet och försvagar inte detaljhandelsmonopolets ställning.
- Gårdsförsäljning ska endast tillåtas i anslutning till ett betalt studiebesök eller en föreläsning med anknytning till den aktuella produkten på tillverkningsstället. På så sätt säkerställs det enligt utredningen att besöket snarare än försäljningen står i centrum och att gårdsförsäljningen tydligt knyts till dryckestillverkarnas roll i besöksnäringen.

- Försäljningen till varje enskild person vid samma besökstillfälle ska inte få överstiga 0,7 liter spritdryck, 3 liter vin, 3 liter andra jästa drycker, och 3 liter starköl. Dessa villkor innebär enligt utredningen att den eventuella konkurrensfördel för gårdsförsäljare i förhållande till utlandsbaserade tillverkare blir mycket begränsad och att sådan försäljning inte på något sätt kommer att utgöra ett alternativ till den detaljhandel med alkoholdrycker som Systembolaget bedriver. Därigenom säkerställs också att de volymer som säljs genom gårdsförsäljning kommer att vara mycket begränsade och minskar risken för att sådan försäljning leder till negativa folkhälsoeffekter.
- Gårdsförsäljning ska få bedrivas av den som tillverkar alkoholdrycker småskaligt, oberoende och hantverksmässigt, samt av den som odlar druvor som används för vintillverkning. Med småskalighet avses att tillverkarens produktionsvolym årligen får uppgå till högst 75 000 liter spritdrycker, 500 000 liter jästa drycker med upp till 10 volymprocent alkohol (exempelvis öl eller cider) eller 200 000 liter jästa drycker med mer än 10 volymprocent alkohol (exempelvis vin och fruktvin). Tillverkaren ska också vara ekonomiskt och juridiskt oberoende från storskaliga tillverkare. Dessa förutsättningar innebär att ett fåtal relativt sett större tillverkare av alkohol i Sverige inte kommer att få bedriva gårdsförsäljning. Att tillverkningen ska vara hantverksmässig innebär att den karaktärgivande delen av tillverkningen ska ske på tillverkningsplatsen. Det är alltså inte tillräckligt att exempelvis bara blanda inköpta komponenter. Enligt utredningen borgar dessa krav för att gårdsförsäljning hålls inom en mycket begränsad omfattning och att det inte kommer bli fråga om lågprisprodukter som säljs genom gårdsförsäljning.
- Utredningen har övervägt om det är nödvändigt att exempelvis ställa krav på att den huvudsakliga råvaran ska vara egenodlad eller att tillverkningen ska vara lokaliserad till landsbygden för att få bedriva gårdsförsäljning. Sådana krav skulle utesluta en stor andel av de svenska dryckestillverkarna. Utredningen har dock bedömt att gårdsförsäljningen även utan sådana krav kommer att vara mycket begränsad. Enligt utredningen skulle den ytterst begränsade ökningen av alkoholkonsumtionen som gårdsförsäljning uppskattas ge upphov till sakna märkbar effekt på de alkoholrelaterade skadorna i samhället. Mot den bakgrunden har utredningen inte kunnat identifiera något behov av att ställa krav på egen råvaruproduktion eller lokalisering på landsbygden.
- Det ska krävas tillstånd från den kommun där försäljningsstället är beläget för att få bedriva gårdsförsäljning. Gårdsförsäljningstillstånd ska omfatta ett visst avgränsat utrymme för försäljning av alkoholdrycker. Utrymmet ska disponeras av tillståndshavaren. Tillstånd ska inte få meddelas för flera tillverkare att utnyttja ett gemensamt utrymme.

- Gårdsförsäljning ska inte få bedrivas tidigare än klockan 10.00 och inte pågå längre än till klockan 20.00. I övrigt föreslås alkohollagens generella regler om försäljning gälla (åldersgränser, kontroll av nykterhet m.m.), samt motsvarande regler om bl.a. lämplighet och prissättning som i dag gäller vid servering av alkoholdrycker.
- Tillståndshavaren ska utse en (eller flera) försäljningsansvariga personer, som ska anmälas till kommunen i samband med ansökan om gårdsförsäljningstillstånd. Den som har utsetts till försäljningsansvarig ska ha fyllt 20 år och vara lämplig för uppgiften.
- Gårdsförsäljningen ska enligt huvudförslaget i betänkandet kunna avse spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa drycker.
- Utredningen lämnar även ett alternativt förslag som ytterligare begränsar vilka alkoholdrycker som ska få ingå och vilken form av tillverkning som ska vara tillåten vid gårdsförsäljning. Den alternativa modellen föreslås avse enbart jästa drycker (dvs. öl, vin och andra jästa drycker), där huvuddelen av råvarorna som ger alkoholdrycken dess karaktär har producerats på den egna gården. Detta skulle inkludera betydligt färre tillverkare än utredningens huvudförslag, och främst ge landsbygdslokaliserade tillverkare av vin och cider samt frukt- och vissa bärviner möjlighet till gårdsförsäljning.
- Utredningen bedömer att en förutsättning för reglernas förenlighet med EU-rätten är dels att gårdsförsäljningens omfattning är mycket begränsad, dels att den inte medför några negativa folkhälsokonsekvenser – exempelvis till följd av en märkbar ökning av alkoholkonsumtionen. Utredningen anser mot den bakgrunden att det finns skäl att gå fram med viss försiktighet genom en tidsbegränsad lagstiftning. I betänkandet föreslås att regleringen i ett första steg bör gälla i sex år från ikraftträdandet och att den i god tid innan upphävandet bör utvärderas. Enligt utredningen bör den utvärderingen sedan ligga till grund för beslut om regleringen ska förlängas, göras permanent, ändras eller slopas.
- Den aktuella lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 juli 2023.

Visitassynpunkter

Det är hög tid att tillåta gårdsförsäljning i Sverige

Visita är en växande organisation som organiserar en basnäring – besöksnäringen – som under 2000-talet oavbrutet har vuxit och blivit allt viktigare för tillväxt och sysselsättning i hela landet. Restauranger, hotell, konferensanläggningar,

campingplatser, nöjesparker, skidanläggningar m.m. Men för att växa effektivt och fortsatt skapa arbetstillfällen krävs givetvis olika former av möjligheter till utveckling.

Coronasituationen drabbade företagen i besöksnäringen stenhårt. Jobb och verksamheter har försvunnit och fler är hotade den närmaste tiden, med de skulder, skatteanstånd m.m. som företagen belastats av. Företagen i besöksnäringen är kort sagt i högre grad än någonsin i behov av nya möjligheter och vägar framåt för att rädda och skapa nya arbetstillfällen samt verksamheter som kan växa och utvecklas.

En viktig del i turismens och besöksnäringens utveckling är självklart att kunna erbjuda upplevelser av olika slag – och inte minst nya upplevelser. I andra länder i Europa och övriga världen kan man oftast med självklarhet resa runt och smaka och köpa med sig olika drycker – ofta vin, men även öl eller destillerade drycker. Gårdsbesöken kan i sig vara själva ”reseanledningen” – som exempelvis vid en vinresa. Visita anser att det vore minst sagt rimligt att även de besökare som kommer till Sverige – och även de som reser inom landet – kan göra samma sak här. För vad vore exempelvis en resa till Champagne utan möjligheten att köpa med sig några flaskor av drycken?

Gårdsförsäljning skulle vara en ny och välkommen produkt i svensk besöksnäring. Ett tillåtande av gårdsförsäljning av alkoholdrycker skulle stärka besöksnäringens konkurrenskraft och sannolikt även produktutvecklingen av drycker producerade i Sverige. Försäljning från dryckesproducerande gårdar skulle dessutom gynna inte minst landsbygden genom kompletterande inkomster och skapandet av nya arbetstillfällen.

Visita ser ett tillåtande av gårdsförsäljning som en mycket angelägen möjlighet för besöksnäringen att skapa nya upplevelser som kan ge näringen ytterligare energi som jobb- och integrationsmotor. Visita har många medlemsföretag som bedriver verksamheter som inkluderar mat, logi och upplevelser av olika slag – och där även produktion av alkoholhaltiga drycker ingår. Det handlar om företag som arbetar med helhetsupplevelsen på ett sätt som är mycket viktigt för turismen. För dessa verksamheter och destinationer skulle ett tillåtande av gårdsförsäljning och besökarnas möjlighet att köpa med sig en begränsad mängd dryck i samband med besöket vara oerhört betydelsefullt och öka attraktiviteten påtagligt.

Som vi ser det måste gårdsförsäljning av alkoholdrycker kunna tillåtas i välordnade företag som står under prövning och tillsyn av myndigheterna. I grunden och på det hela taget på samma sätt som när det gäller alkoholserving på restauranger idag. Med sådan prövning och tillsyn samt vissa andra begränsningar i regelverket menar vi att

gårdsförsäljning inte heller bör medföra några negativa eller oönskade folkhälso- eller alkoholpolitiska konsekvenser.

I diskussionen om gårdsförsäljning påstås ibland och återkommande från vissa håll att det inte skulle vara möjligt att förena gårdsförsäljning av alkoholdrycker med Systembolagets monopol på detaljhandel med alkoholdrycker. Visita menar dock att det är tydligt att det är möjligt att förena ett tillåtande av gårdsförsäljning med Systembolagets fortlevnad. Att det är på det sättet har ju både den förra och den senaste utredningen av frågan nu konstaterat.

Visita välkomnar mot denna bakgrund i högsta grad att den nu aktuella utredningen har föreslagit en modell för införandet av gårdsförsäljning av alkoholdrycker i Sverige. Frågan har varit aktuell under mycket lång tid och utretts vid flera tillfällen utan att något genomförande har skett. Visita anser att det nu är hög tid att göra verklighet av gårdsförsäljning i Sverige och det snarast möjligt.

När det gäller innehållet i den föreslagna regleringen har vi dock – som kommer att framgå i det följande – ett antal synpunkter och förslag till ytterligare förbättringar av regleringen.

Innehållet i den föreslagna regleringen

Efter respektive rubrik anges relevant avsnitt i betänkandet.

EU-rättsliga förutsättningar för gårdsförsäljning (avsnitt 9)

Utredningens bedömning är att det går att förena en restriktiv form av gårdsförsäljning med EU:s regler om fri rörlighet och med ett i övrigt bevarat detaljhandelsmonopol – dvs. Systembolaget. En förutsättning anges dock vara att begränsningar införs i syfte att säkerställa att försäljningen sker i begränsad omfattning och att det är besöket snarare än försäljningen som står i centrum. Regleringen bedöms inte heller få komma i konflikt med den restriktiva svenska alkoholpolitiken genom att exempelvis riskera att märkbart öka alkoholkonsumtionen.

Vidare bedömer utredningen att även om EU-domstolen skulle göra en annan bedömning än utredningen och i efterhand underkänna en införd rätt till gårdsförsäljning, så skulle detta inte innebära att det svenska detaljhandelsmonopolet äventyras. I ett sådant fall skulle Sverige däremot vara skyldigt att anpassa regleringen eller, om det skulle anses nödvändigt, slopa rätten till gårdsförsäljning. Sverige skulle däremot inte vara tvingat att avskaffa detaljhandelsmonopolet.

Visita anser att utredningens slutsatser och bedömningar i betänkandet – även avseende slutsatsen att det är möjligt att ”backa bandet” för det fall

EU-kommissionen eller EU-domstolen skulle göra en annan bedömning än utredningen – är välgrundade och välmotiverade. Vi ställer oss därmed bakom utredningens bedömning att tillåtande av gårdsförsäljning är förenligt med EU-regler och med ett bevarat detaljhandelsmonopol.

Endast i samband med ett kunskapshöjande arrangemang (avsnitt 10.2.1)

Gårdsförsäljning ska enligt förslaget i betänkandet endast tillåtas i anslutning till ett betalt studiebesök eller en föreläsning med anknytning till den aktuella produkten på tillverkningsstället. Gårdsförsäljning ska enligt utredningen inte utgöra ett alternativ till Systembolagets detaljhandel med alkoholhaltiga drycker enligt utredningens bedömning talar starkt vägande EU-rättsliga skäl för att en reglering av gårdsförsäljning behöver säkerställa att besöket, snarare än försäljningen, står i centrum.

Beträffande frågan om vilka typer av arrangemang som bör möjliggöra gårdsförsäljning anges i betänkandet bl.a. att arrangemanget ska ha en koppling till de aktuella alkoholdryckerna och således inte kan avse ”t.ex. ridning, älgafari, dansuppvisning eller något annat som inte är relaterat till tillverkningen eller de aktuella alkoholdryckerna i övrigt”. I betänkandet anges vidare bl.a. att arrangemanget bör ha ett kunskapshöjande inslag, att det bör handla om ett besök i studiesyfte på tillverkningsstället eller ett arrangemang med ett föreläsande inslag. Utöver studiebesök bör det enligt betänkandet kunna handla om ”en föreläsning om hur alkoholdryckerna framställs, dryckernas historia och utveckling över tiden, en måltidsupplevelse med ett föreläsande inslag där man får lära sig och prova på att kombinera mat och vin och kurser av olika slag, t.ex. om vintillverkning, lagring av den aktuella drycken, ölbrygging, kryddning m.m”. En dryckesprovning som inkluderar ett föreläsande inslag med anknytning till de provade produkterna bör enligt utredningen utgöra ett godtagbart arrangemang.

Arrangemanget bör enligt betänkandet tillhandahållas i anslutning till det tillverknings- eller odlingsställe där gårdsförsäljningen bedrivs och det bör ske mot betalning och vara tillgänglig för allmänheten.

Visita ställer sig generellt tveksam till en reglering som kräver ett ”kunskapshöjande arrangemang” för att gårdsförsäljning ska vara tillåten. Risken måste sägas vara stor att det här uppstår gränsdragningsproblem och att bedömningarna faller ut olika i landets olika kommuner. För det fall en sådan ordning ändå bedöms vara nödvändig för att gårdsförsäljning ska vara tillåten ur ett EU-perspektiv och därmed måste införas är det under alla omständigheter viktigt att bedömningarna av vad som är ett ”kunskapshöjande arrangemang” görs med generositet och att tydlighet kring

regelverkets närmare krav och innebörd råder i relationen mellan myndigheterna och företagen.

Kvantiteter (avsnitt 10.2.2)

Utredningen föreslår att de kvantiteter som ska få säljas genom gårdsförsäljning till varje enskild kund vid samma besökstillfälle ska vara högst 0,7 liter spritdryck, 3 liter vin, 3 liter starköl och 3 liter andra jästa drycker.

Visita anser att de föreslagna kvantiteterna är alltför lågt hållna och riskerar att medföra onödiga begränsningar av attraktionskraften i och därmed den turistiska efterfrågan på gårdsförsäljningen.

Visita känner till att det i utredningen diskuterades en kvantitetsbegränsning innebärande att försäljningen till varje enskild person vid samma besökstillfälle skulle få uppgå till 0,7 liter spritdryck, 4,5 liter vin eller andra jästa drycker eller 5 liter starköl. Visitas uppfattning är att dessa begränsningar av försäljningskvantiteten – som även de får anses vara starkt restriktiva – skulle vara fullt tillräckliga.

Krav på småskalighet och oberoende (avsnitt 10.3.3)

Enligt utredningens förslag ska gårdsförsäljningstillstånd få meddelas tillverkare vars produktionsvolym årligen uppgår till högst 75 000 liter spritdrycker, 500 000 liter jästa drycker med upp till 10 volymprocent alkohol eller 200 000 liter jästa drycker med mer än 10 volymprocent alkohol samt att tillverkaren är oberoende från tillverkare med produktionsvolymmer som överstiger de nu nämnda.

Utredningen anger att ett krav på småskalighet kan motiveras ur alkoholpolitiskt perspektiv och att det går att argumentera för att en sådan avgränsning, vid sidan av bl.a. den prisreglering som utredningen föreslår, är nödvändig för att säkerställa att gårdsförsäljning inte utgör en kanal för att sälja prispressade alkoholdrycker. Enligt utredningen finns det en oro för att stora koncerner ska maximera möjligheten till gårdsförsäljning genom att etablera flera tillverkningsställen med besöksverksamhet – och genom kravet på småskalighet får de större koncernerna inte bedriva gårdsförsäljning.

Utredningens förslag att den som bedriver gårdsförsäljning ska vara oberoende från tillverkare med produktionsvolymmer som överstiger de volymer som möjliggör gårdsförsäljning innebär att ett gårdsförsäljningstillstånd inte skulle kunna ges till ett bolag i samma koncern som en dryckestillverkare med en produktionsvolym som överstiger de ovan angivna gränsvärdena, eller till en tillverkare med samma personer i ledningen eller som på annat sätt står i ett beroendeförhållande till en sådan tillverkare.

Förslagen avseende kraven på småskalighet och oberoende för att kunna komma i fråga för gårdsförsäljningstillstånd tillkom i ett mycket sent skede i utredningen. Dessförinnan gjorde utredningen motsatt bedömning – nämligen att krav om småskalighet och oberoende inte bör uppställas eftersom de inte skulle ha någon avgörande påverkan på antalet gårdsförsäljare i Sverige.

Visita ifrågasätter de nu aktuella begränsningarna i dess föreslagna utformning. Som starka skäl emot införandet av sådana krav kan framhållas det uppenbara i att de riskerar att vara tillväxthämmande för mindre aktörer som vill växa. Med beaktande av utredningens förslag till begränsningar i övrigt kring gårdsförsäljningen anser Visita att det inte finns några vägande alkoholpolitiska eller andra skäl för att ställa krav på att en tillverkare ska vara småskalig eller oberoende för att få bedriva gårdsförsäljning.

Frågorna om huvudsaklig råvara och lokalisering till landsbygd (avsnitt 10.4.1-2)

Utredningen har övervägt om det är nödvändigt att exempelvis ställa krav på att den huvudsakliga råvaran ska vara egenodlad eller att tillverkningen ska vara lokaliserad till landsbygden för att få bedriva gårdsförsäljning. Enligt utredningens bedömning finns det inte något behov av att ställa krav på egen råvaruproduktion eller lokalisering på landsbygden.

Beträffande ett eventuellt landsbygdskrav konstaterar utredningen också att ett sådant skulle medföra tämligen komplicerade gränsdragningar som i det enskilda fallet kan anses vara svåra att motivera

Visita delar fullt ut utredningens bedömningar i dessa avseenden.

Krav på tillstånd från kommunen samt tillsyn och påföljder m.m. (avsnitt 10.7)

Det ska enligt förslaget i betänkandet krävas tillstånd från den kommun där försäljningsstället är beläget för att få bedriva gårdsförsäljning. Kommunen ska pröva frågor om gårdsförsäljningstillstånd och få ta ut en avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Enligt förslaget ska kommunen och Polismyndigheten utöva den primära tillsynen över gårdsförsäljningen och kommunen ska få ta ut en avgift för sin tillsyn. En ansökan om gårdsförsäljningstillstånd föreslås inte kunna bifallas utan att Polismyndighetens yttrande har inhämtats. Reglerna i alkohollagen om erinran, varning och återkallelse vid misskötsel föreslås gälla också för gårdsförsäljning.

Visita har ingen erinran mot utredningens förslag i dessa delar. Det framstår som rimligt att kraven för att bedriva gårdsförsäljning av alkoholdrycker ligger i linje med vad som gäller för servering av sådana drycker.

Försäljningstider (avsnitt 10.5.2)

Enligt utredningens förslag ska kommunen besluta under vilka tider gårdsförsäljning får bedrivas. Gårdsförsäljning ska dock inte få bedrivas tidigare än klockan 10.00 och inte få pågå längre än till klockan 20.00.

Kommunen skulle med en sådan reglering av försäljningstiderna inte kunna medge försäljningstider före klockan 10.00 eller efter klockan 20.00 – men däremot ha möjlighet att inskränka serveringstiderna ytterligare mellan dessa klockslag.

Visita anser att denna föreslagna generella begränsning av försäljningstiderna vid gårdsförsäljning är alltför restriktiv. Kommunerna bör naturligtvis ha möjlighet att även *utsträcka* försäljningstiden utifrån bedömningar i det enskilda fallet, på precis samma sätt som enligt 8 kap. 19 § andra stycket gäller vid serveringstider inom ramen för ett serveringstillstånd enligt alkohollagen. Enligt den bestämmelsen gäller att ”Om inte kommunen beslutar annat, får servering av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker eller av alkoholdrycksliknande preparat inte påbörjas tidigare än klockan 11.00 och inte pågå längre än till klockan 01.00”.

Det framstår som orimligt och inkonsekvent att kommunerna när det handlar om gårdsförsäljning av alkoholdrycker – till skillnad från servering med tillstånd enligt alkohollagen – ska medges en möjlighet att *begränsa* försäljningstiderna inom den ”normaltid” som anges i lagen men däremot vara förhindrade att *utsträcka* serveringstiderna därutöver.

Visita föreslår därför att reglerna för försäljningstider vid gårdsförsäljning ska utformas på så sätt att *om inte kommunen beslutar annat*, får gårdsförsäljning inte bedrivas tidigare än klockan 10.00 och inte pågå längre än till klockan 20.00.

Drycker som kan omfattas av gårdsförsäljning

Gårdsförsäljningen ska enligt huvudförslaget i betänkandet kunna avse spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa drycker.

Visita ansluter sig till denna bedömning.

Visita anser att den av utredningen föreslagna alternativa modellen – som avser enbart jästa drycker (dvs. öl, vin och andra jästa drycker) där huvuddelen av råvarorna som ger alkoholdrycken dess karaktär har producerats på den egna gården – är alltför snäv och skulle begränsa möjligheten till gårdsförsäljning på ett orimligt sätt.

Tidsbegränsad lagstiftning och tidsbegränsade tillstånd (avsnitt 10.8)

Utredningen har föreslagit att de aktuella reglerna om gårdsförsäljning i alkohollagen ska träda i kraft den 1 juli 2023. Enligt utredningens förslag bör reglerna gälla i sex år från ikraftträdandet, dvs. till den 1 juli 2029. I enlighet härmed föreslås också att ett gårdsförsäljningstillstånd ska avse viss tid och får vid tillståndsgivningen som längst ges till den 1 juli 2029.

Nu nämnda förslag till tidsbegränsningar har av utredningen ansetts vara en lämplig försiktighetsåtgärd inför att lagstiftningen senare utvärderas innan beslut tas om den ska göras permanent.

Det kan i och för sig anses vara rimligt att gårdsförsäljningsreformen ska följas upp och utvärderas efter viss tid, exempelvis fem år efter ikraftträdandet på sätt utredningen diskuterat. Visitas uppfattning är dock att reglerna om gårdsförsäljning inte bör vara tidsbegränsade utan ska gälla tills vidare på samma sätt som lagstiftning vanligtvis och i normalfallet gör – samt att tillstånd till gårdsförsäljning ska kunna gälla tills vidare. Naturligtvis hindrar ingenting att en utvärdering av reglerna ändå sker efter viss tid.

Vägande skäl emot att införa en tidsbegränsad reglering är bl.a. det faktum att näringsidkarna behöver en relativt lång planeringshorisont för kommande investeringar etc. och generellt sett har ett stort behov av långsiktiga spelregler. Det är viktigt att företag ges en tydlig bild av vilka regler som kommer att gälla över tid för att de ska våga göra reella investeringar och långsiktigt satsa på sin verksamhet. Såsom utredningen konstaterar är det inte osannolikt att en tidsbegränsad reglering i någon mån kommer att hämma investeringsviljan i branschen och kanske även begränsa antalet aktörer som väljer att ansluta sig till gårdsförsäljningssystemet. En sådan effekt av ett tidsbegränsat system är förstås långt ifrån önskvärd.

Konsekvensanalys (avsnitt 12)

Visita har inga invändningar mot konsekvensanalysen i betänkandet.

Jonas Siljhammar
VD

Stefan Lundin
Chefsjurist